

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

620 DPSS
18032011

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SESIUNEA
175 30.03.2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind instituirea unui regim juridic distinct și temeinic fundamentat pentru categoriile diferite de drepturi bănești cuvenite victimelor regimului totalitar comunist*”, inițiată de 11 deputați – PNL (Bp. 782/2010).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unor categorii distincte de drepturi bănești cuvenite victimelor regimului totalitar comunist, astfel:

- despăgubiri pentru prejudiciile materiale cauzate;
- compensații bănești pentru prejudiciile morale suferite;
- indemnizații de securitate socială;
- alte drepturi.

Totodată, se propune modificarea și completarea *Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate*

acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, precum și completarea *Decretului-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatură instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat.*

II. Observații

1. În ceea ce privește modificările propuse pentru **art. 5** din *Legea nr. 221/2009*, precizăm că instituirea unui plafon privind nivelul compensațiilor bănești pentru prejudicii morale suferite de anumite categorii de persoane este de natură a aduce atingere prevederilor art. 16 alin. (1) din *Constituția României, republicată*, creând o inegalitate de tratament juridic între beneficiarii care au obținut până la acest moment despăgubiri neplafonate și cei care urmează să obțină despăgubiri în viitor, limitate la un anumit plafon. În acest sens, s-a pronunțat și Curtea Constituțională, prin intermediul *Deciziei nr. 1358/2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989.*

2. În ceea ce privește **art. 5 pct. 6** din propunerea legislativă, prin care se propune ca reclamantii să nu fie obligați să facă dovada cu martori a faptelor notorii, precum sunt cele reținute în *Raportul final al Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România*, considerăm că, în condițiile în care se propun compensații bănești pentru prejudiciile morale în sume egale cu echivalentul a sute de mii de euro, se impune introducerea obligativității privind dovada cu martori a faptelor notorii.

3. Referitor la **pct. 7** al inițiativei legislative, prin care se propune completarea *Decretului-Lege nr. 118/1990*, cu un nou articol, **art. 16**, în sensul interzicerii de a se lua în considerare drepturile stabilite prin acest act normativ, în scopul diminuării altor drepturi bănești recunoscute distinct prin lege titularilor, precum dreptul la compensații bănești pentru prejudicii morale cuvenite victimelor regimului totalitar comunist, considerăm că ar fi fost imperios necesar să se țină seama de faptul că, încă din anul 1990, se acordă indemnizații și o serie de drepturi și facilități persoanelor îndreptățite.

Astfel, în prezent, se acordă indemnizații lunare de 200 lei pentru fiecare an de detenție, strămutare în alte localități, deportare în străinătate sau prizonierat și de 100 de lei pentru fiecare an de internare abuzivă în spitalele de psihiatrie sau la domiciliu obligatoriu.

De asemenea, soțul/soția celui decedat, din categoria celor dispăruți sau exterminați în timpul detenției, internați abuziv în spitalele de psihiatrie, deportați, prizonieri sau cărora li s-a stabilit domiciliu obligatoriu, are dreptul la o indemnizație lunară de 200 lei neimpozabilă, dacă, ulterior, nu s-a recăsătorit. De aceleași drepturi beneficiază și soțul/soția celui decedat după ieșirea din închisoare, din spitalul de psihiatrie, după întoarcerea din strămutare, din deportare, din prizonierat sau după încetarea măsurii de stabilire a domiciliului obligatoriu, dacă, ulterior, nu s-a recăsătorit. Beneficiază de aceleași drepturi și soțul/soția celui decedat în condițiile menționate anterior și care, din motive de supraviețuire, a fost nevoit/nevoită să divorțeze de cel închis, internat abuziv în spitalele de psihiatrie, deportat, prizonier, strămutat sau căruia i s-a stabilit domiciliu obligatoriu, dacă nu s-a recăsătorit și dacă poate face dovada că a conviețuit cu victima până la decesul acesteia.

Totodată, precizăm că, în funcție de evoluția prețurilor și a tarifelor, indemnizațiile se actualizează prin hotărâre a Guvernului, o dată cu indexările aplicate pensiilor și celorlalte drepturi de asigurări sociale de stat.

4. Totodată, menționăm că la Camera Deputaților se află în dezbatere *proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, care a fost adoptat de Senat în data de 21.10.2010.*

5. Inițiatorii propunerii legislative nu precizează sursele financiare necesare aplicării măsurilor propuse, încălcându-se astfel dispoziția art. 138 alin. (5) din Constituția României, republicată, care prevede că „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În același sens, art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, prevede că „*În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor*”.

Totodată, menționăm că, art. 7 alin. (1) din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010*, prevede că:

„(1) În cazul propunerilor de introducere a unor măsuri/politici/inițiative legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii au obligația să prezinte:

a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**
Președintele Senatului